

Puulämmitystä puhtaasti ja turvallisesti Tulisijan huoltotarpeet 19.3.2026

Ari Laukkanen
nuohoojamestari

NUOHOUSALAN
KESKUSLIITTO RY

Nuohotaan, koska:

Pelastuslaki 13 a § ja 13 b §

- Kiinteistön omistajan tai haltijan on huolehdittava, että tulisija ja savuhormi ovat turvalliset käyttää
- Säännöllinen nuohous
- Nuohousvälit 1 tai 3 vuotta

Nuohouksen vaikutukset:

- Paloturvallisuus
- Energiatehokkuus
- Palamisesta aiheutuvat päästöt vähentyvät
- Asumisviihtyvyys

Nuohoustyön sisältö

(Pelastuslaki 60 §)

- Nuohouksessa nuohooja **puhdistaa ja tarkastaa tulisijan ja savuhormin** niihin liittyvine osineen.
- Nuohoustyössä nuohoojan tulee noudattaa hyvää nuohoustapaa.
Nuohousalan Keskusliitto ry: Nuohoustyöohje
- Savuhormien, tulisijojen, liitinhormin, yhdyshormin ja savupeltien nuohous
- Kertyneen jätteen ja tuhkan poisto
- Savuhormien, tulisijojen, savupeltien ja kattoturvatuotteiden kunnon silmämääräinen tarkistus
- Varmistus, ettei hormiin jää nokipalon vaaraa aiheuttavia palavia aineita
- Suojaetäisyyksien ja muiden turvalliseen käyttöön ja puun polttamiseen liittyvien asioiden huomiointi

Nuohoustodistus, havaitut viat ja puutteet

- Nuohouksesta annetaan asiakkaalle **nuohoustodistus** (Pelastuslaki 61§)
- Nuohoustodistukseen kirjataan nuohoustyön ajankohta, suorittaja sekä tehdyt toimenpiteet ja havainnot.
- Palovaaraa aiheuttavista **vioista ja puutteista ilmoittaminen** kirjallisesti kiinteistön omistajalle tai haltijalle sekä alueen **pelastusviranomaiselle** (Pelastuslaki 62 §)

Tarpeen mukaan nuohooja

- Poistaa hormin tukokset, suorittaa tarkempia kunnontarkastuksia
- Ohjeistaa tulisijan ja hormin kunnostukseen
- Neuvoo ja opastaa käyttäjää puhtaaseen, taloudelliseen ja turvalliseen polttamiseen

Tulisijan käyttäjä: Polta puuta oikein

Tavoite on mahdollisimman **puhdas palamistapahtuma**

→ **Vähemmän päästöjä**

→ **Parempi hyötysuhde, taloudellisuus**

(= Puusta palamisessa vapautuva lämpöenergia siirtyy tehokkaammin tulisijan varaaviin rakenteisiin)

Puhdasta ja taloudellista palamista edistää:

- Puhdas ja kuiva polttopuu (Huom! Puiden säilytys)
- Savupellit ovat auki, tuhkat poistettu ja arina puhdas
- Puut ladotaan vaakatasoon, tuohi alaspäin. Isot puut alle, pienet puut päälle, ylimmäksi sytykkeet. Vain noin puolet tulipesästä täytetään
- Päältä sytytys (ellei tulisijan käyttöohje sano toisin)
- Riittävä veto → paloilmän säätäminen tarvittaessa. Kirkas ja tasainen tuli kertoo riittävästä paloilmasta
- Puiden lisääminen vähitellen, pienissä erissä (1-2krt/lämmitys), ei kuitenkaan yksitellen
- Tulta ei kohenneta tarpeettomasti palamisen aikana
- Tulisijassa poltetaan vain puuta, ei roskaa

Savupiipusta tulevan savun pitäisi muuttua sytytysvaiheen jälkeen vaaleaksi ja heikosti näkyväksi

Puhdas palaminen ja energiatehokkuus

Nuohoojan huomioita

Nuohooja havaitsee tulisijan ja hormin kunnosta ja sinne kertyneen lian laadusta ja määrästä:

- Poltetun puun laatu
- Muut puunpolttotavat, liian vähäinen paloilma on tyypillinen ongelma
- Lämmityslaitteiden kunnon/huollon tarve

Kuvat: Ari Laukkanen

Tulisijan käyttäjä: Polta puuta turvallisesti

- Aloita kylmillään olleen tulisijan lämmittäminen varovasti ja hitaasti
- Noudata lämmityksessä tulisijan valmistajan ohjeita. (Panoskoko, sytytys, palamisilman säätö)
- **Muista maltti: älä yllämmitä**
 - Tiilihormissa yllämmitys voi murtaa hormin tiiliä ja aiheuttaa halkeamia
 - Valmiskiipuissa piipun ulkokuoren lämpötilat nousevat niin korkeiksi, että voivat sytyttää esim. puurakenteita palamaan.
- Valvo palamistapahtumaa, erityisesti saunoissa myös savuhormin ulkokuoren pintalämpötiloja
- Sulje pellit vasta, kun hiillos on varmasti palanut loppuun asti. Häkä.
- Poista tuhkat säännöllisesti palamattomasta aineesta tehtyyn kannelliseen astiaan
- Nuohouksen lisäksi huolehdi, että **savupiipun läpivienti** yläpohjassa tarkistetaan säännöllisesti, esim. 3 vuoden välein.

Lämmitysenergian hinnanvaihtelut viime vuosina –miten vaikuttaneet ihmisten käyttäytymiseen

Nuohoojan huolet

- Puuta poltetaan aiempaa enemmän
→ Haaste: polttopuun laatu, oikea polttotapa, yllälämmittäminen?
- Otettu käyttöön pitkään käyttämättä olleita tulisijoja
→ Haaste: tulisijojen ja hormien kunnon ja turvallisuuden tarkistus ja korjaustoimet ennen uutta käyttöönottoa (tilaako kuluttaja tarkastuksen), käyttäjien “omat viritykset”
- Uudet ja kokemattomat tulisijojen käyttäjät
→ Haaste: oikea ja turvallinen polttotapa

Satoa nuohoojan syksyiltä 2022 – energiakriisin aika

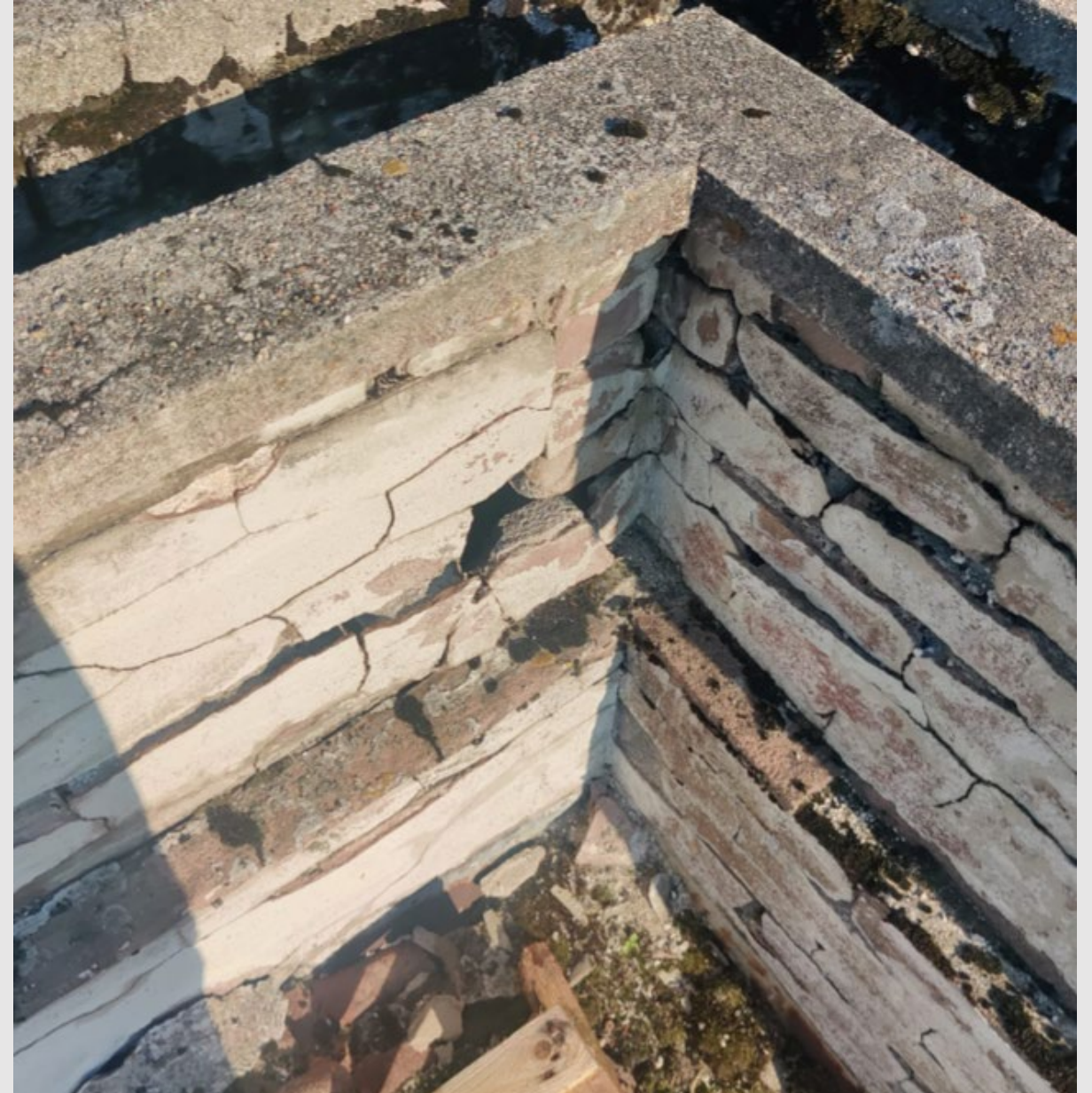
- Pitkään käyttämättä olleet hormit ja tulisijat
- Puhdistukset ja silmämääräiset tarkistukset

Kuvat: Tapio Lehtimäki

Satoa nuohoojan syksyiltä 2022

- Tulisijojen ja hormien kunnon laajemmat ja tarkemmat tarkastukset
- Opastus korjaustoimenpiteisiin

Kuvat: Petteri Virranta

Satoa nuohoojan syksyiltä 2022

- Käyttämättä olleiden (myös käytettyjen) hormien ja tulisijojen korjaukset

Nuohoojan TOP10: muistilista tulisijan käyttäjälle

- ✓ Huolehdi, että nuohooja on tarkistanut tulisijan ja hormin kunnon ja turvallisuuden
- ✓ Huolehdi, että nuohous tehdään säännöllisesti
- ✓ Huolehdi, että tikkaat ja kulkusillat katon huoltokohteille ovat turvallisessa kunnossa
- ✓ Polta vain puhdasta ja kuivaa puuta, riittävällä vedolla
- ✓ Valvo palamistapahtumaa ja ympäristöä
- ✓ Sulje savupelti vasta, kun hiillos on täysin tummunut
- ✓ Poista tuhkat kannelliseen metalliseen astiaan, joka sijoitetaan paloturvalliseen paikkaan
- ✓ Tarista palovaroittimien kunto ja riittävä määrä
- ✓ Hanki häkävaroitin
- ✓ Pyydä tarvittaessa nuohoojalta neuvontaa ja ohjausta tulisijan käyttöön ja huoltoon sekä puunpoltoon liittyen

KIITOS!